

[Nou compte d'usuari](#)

[Inici](#) › [PUBLICACIONS](#) › [Revista Literatures](#) › [Articles](#)

L'intel·lectual, l'escriptor i els mass media

Pérez Montaner, Jaume
Revista Literatures Núm. 0 1997

Literatura i societat i l'escriptor i els mass media són temes íntimament relacionats que es refereixen directament a algunes de les principals raons de ser de l'escriptura i la situació de l'escriptor en el conjunt de la societat. Des del moment que decideix fer pública la seva obra, hi ha en l'escriptor una intenció de comunicar i fins i tot d'influir en la societat de la qual forma part.

El problema és saber quin és el paper que li ha estat destinat en una societat i en una època en que les imatges i els missatges han deixat de ser transparents i autoevidents. D'una banda l'intel·lectual -la diferència entre l'intel·lectual i l'escriptor sol ser ben subtil- ha abdicat de tota responsabilitat personal i es mostra indiferent davant el sofriment i misèria aliens. Els intel·lectuals orgànics, tal com Gramsci els havia considerat, han desaparegut pràcticament davant el descrèdit o la desaparició de les organitzacions associades amb els interessos de la classe treballadora, mentre que els intel·lectuals tradicionals s'han multiplicat i simplement defensen els seus interessos o exerceixen el control de les institucions de cultura, dedicades a reproduir la seva hegemonia de classe.

L'intel·lectual ha deixat de representar el paper que interpretava des de segles anteriors. El seu lloc ha estat ocupat per les efímeres celebritats de la ràdio i la televisió, pels periodistes especialitzats en el xafardeig o per les anomenades estrelles de la cultura popular. Tothom ha pogut constatar que un és en tant que la seva figura apareix en la pantalla televisiva. La figura de l'intel·lectual crític amb el sistema és ara tant o més necessària que en els temps passats. Per això, segons el sociòleg Andrew Ross, l'intel·lectual ha de resituar-se respecte de la cultura popular i aprofitar de manera pragmàtica les possibilitats de les noves tecnologies. És en aquest camp on encara pot jugar un paper social, tractant de rearticular allò més genuïnament popular i de confrontar-lo amb els pitjors excessos de la cultura comercial.

L'única eixida per a l'intel·lectual conscient és la pràctica de la dissidència a partir dels mitjans tecnològics que la nova cultura comercial ha posat a l'abast general. Així, contra la vella noció d'universalisme i internacionalisme cal aixecar la idea de l'ara i ací. "Som irrepetibles", diu Joan Fuster, i és per aquesta irrepetibilitat individual i col·lectiva per la qual probablement cal lluitar. El seu pensament, format en els models del Modernisme, però basat en el dialecte, en la visió i la preocupació local, arriba amb tota la força a la nostra situació postmoderna.

Si voleu consultar aquesta publicació adreceu-vos a escriptors@aelc.cat.